

Yaşlı Mesane Kanseri Hastalarda Definitif Radyoterapi veya Kemoradyoterapi Yan Etkileri, Sonuçları ve Prognostik Faktörleri

Mukaddes Yılmaz¹, Birsen Yücel², Eda Erdiş², Mahmut Uçar¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Medikal Onkolojisi Bilim Dalı

²Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı

Amaç: Mesane kanseri en sık yaşlı hastalarda görülmektedir. Bu hastalarda hastalık için gerekli tedaviyi vermek her zaman mümkün olmamaktadır. Bu çalışmada yaşlı mesane kanserli hastalarda definitif radyoterapi (RT) veya kemoradyoterapi (KRT) sonuçları ve yan etkileri ile prognostik faktörler araştırıldı.

Gereç-Yöntem: Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Sivas Onkoloji Merkezi'nde 2010-2020 yılları arasında mesane kanseri nedeniyle definitif RT veya KRT uygulanan 44 yaşlı hastanın sonuçları retrospektif olarak incelendi.

Bulgular: Hastaların ortalama yaşı 75 (aralık, 65-89) idi. On altı hasta (%36) kemoterapisiz RT aldı ve 28 hasta (%64) KRT aldı. 28 (%64) hastada tam yanıt saptandı. Tablo 1'de hasta özellikleri gösterilmiştir. Erken grade 3-4 toksisite; %2 genitoüriner yan etkiler, %5 lökopeni, %11 trombositopeni, geç grade 3-4 %2 alt gastrointestinal toksiste gözlemlendi (Tablo 2). Hastaların 9'unda (%21) lokal nüks, 7'sinde de (%16) uzak metastaz tespit edildi. Medyan genel sağkalım 19 (2-131) ay, 2 yıllık genel sağkalım %48 idi. Univariate analizde, cinsiyet, evre, performans durumu (PS), RT yöntemi (3 boyutlu ve IMRT), tedavi yanıtı (komplet ve inkomplet) genel sağkalımında prognostik faktörler olarak bulundu (Tablo 3). Multivariate analizde ise cinsiyet (HR: 4.17, %95 CI: 1.38-12.67, p=0.012), RT yöntemi (HR: 3.03, %95 CI: 1.21-7.57, p=0.018) ve tedavi cevabı (HR: 8.34, %95 CI: 3.47-20.03, p<0.001) bağımsız prognostik faktör olarak tespit edildi (Tablo 4). Hastalısız sağkalım için; univariate analizde cinsiyet, evre, PS, RT yöntemi ve tedavi cevabı; multivariate analizde cinsiyet (HR: 5.05, %95 CI: 1.73-14.78, p=0.003), RT yöntemi (HR: 3.21, %95 CI: 1.36-7.59, p=0.008) ve tedavi cevabı (HR: 15.40, %95 CI: 5.35-44.37, p<0.001) istatistiksel olarak anlamlı bulundu (Tablo 3 ve 4).

Sonuç: Yaşlı mesane kanserli hastalarda genel ve hastalısız sağkalım için kadın cinsiyet, IMRT uygulaması ve inkomplet cevap kötü prognostik faktörler olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mesane Kanseri, Yaşlı hastalar, Radyoterapi, Kemoradyoterapi

Adverse olaylar ve toksisite

	N	%
Planlanan tedavinin yarım bırakılması	4	9
Tedaviye ara verme	11	25
Tedavide performansın bozulması	10	25
Alt gastrointestinal Grade 1-2	24	55
Genitoüriner Grade 1-2	26	59
Grade 3-4	1	2
Lökositopeni Grade 1-2	13	30
Grade 3-4	2	5

Trombositopeni	2	5
Grade 1-2	5	11
Grade 3-4		
Nötropeni	5	11
Grade 1-2	2	5
Grade 3-4		
Hemoglobin	16	36
Grade 1-2		
Hematokrit	7	16
Grade 1-2		
Alt gastrointestinal†	1	2
Grade 3-4 GEÇ YE		

Yan etkiler ‘Acute and late Radiation Morbidity Scoring Criteria’e göre yapılmıştır

Hasta özellikleri

	N	%
Cinsiyet	38	86
Erkek	6	14
Kadın		
Komorbidite	34	77
Hipertansiyon	20	46
Koroner arter hastalığı	11	25
Diabetes mellitus	9	21
Böbrek yetmezliği	8	18
Tanıdaki evre	36	82
Superficial (Ta, T1)	8	18
T2 ve üzeri		
Evre	3	7
Evre I	28	64
Evre II	13	39
Evre III		
Grade	2	5
Grade I	2	5
Grade II	40	90
Grade III		
İn situ	28	64
Yok	16	36
Var		
Tümör sayısı	29	66
Unifokal	15	34
Multifokal		

Risk		
Standard risk	23	52
High risk	21	48

Univariate analizde, genel sağkalım ve hastalıksız sağkalım için prognostik faktörler

		Genel sağkalım (OS)			Hastalıksız sağkalım (PFS)		
Univariate analiz	N (%)	2 yıllık OS (%)	Median OS (ay)	p değeri	2 yıllık PFS (%)	Median PFS (ay)	p değeri
Cinsiyet Erkek Kadın	38 (86) 6 (14)	53 -	27 8	0.010	39 -	22 4	0.010
ECOG ECOG 0 ECOG 1 ECOG 2 ve üzeri	25 11 4	50 58 -	29 32 3	<0.001	38 40 -	22 26 3	<0.001
Evre Evre I Evre II Evre III	3 (7) 28 (64) 13 (39)	67 23 35	93 23 13	0.089	67 37 9	93 19 10	0.013
Tedavi RT† KRT‡	16 28	44 46	19 29	0.677	25 35	19 16	0.965
RT dose <60 Gy ≥60 Gy	27 17 37 50 19 32 0.481	37 50	19 32	0.481	27 38	16 23	0.734
RT yöntemi 3 boyutlu IMRT§	28 16	57 27	27 13	0.049	43 15	23 12	0.034
Tedavi cevabı Komplet İnkomplet	28 16	72 6	35 8	<0.001	54 -	60 10	<0.001

†RT: Radyoterapi, ‡KRT: Kemoradyoterapi, §IMRT: Yoğunluk ayarlı radyoterapi